

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

24 april 2008

VOORSTEL VOOR EEN KADERBESLUIT
van de Raad tot wijziging van Kaderbesluit
2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding
(COM(2007)/650)

Subsidiariteitsadvies

ADDENDUM

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

24 avril 2008

PROPOSITION DE DÉCISION-CADRE
du Conseil modifiant la décision-cadre
2002/475/JAI relative à la lutte contre le
terrorisme (COM (2007)/650)

Avis de Subsidiarité

ADDENDUM

Voorgaand document:

Doc 52 **0654/ (2007/2008):**
001: Verslag.

Document précédent:

Doc 52 **0654/ (2007/2008):**
001: Rapport.

<i>cdH</i>	:	centre démocrate Humaniste
<i>CD&V-N-VA</i>	:	Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
<i>FN</i>	:	Front National
<i>LDD</i>	:	Lijst Dedecker
<i>MR</i>	:	Mouvement Réformateur
<i>Open Vld</i>	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
<i>PS</i>	:	Parti Socialiste
<i>sp.a - spirit</i>	:	Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.
<i>VB</i>	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
<i>QRVA</i>	: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
<i>CRIV</i>	: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
<i>CRABV</i>	: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
<i>CRIV</i>	: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
<i>PLEN</i>	: Plenum
<i>COM</i>	: Commissievergadering
<i>MOT</i>	: moties tot besluit van interpellaties (beige kleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 52 0000/000</i>	: Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
<i>QRVA</i>	: Questions et Réponses écrites
<i>CRIV</i>	: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
<i>CRABV</i>	: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
<i>CRIV</i>	: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
<i>PLEN</i>	: Séance plénière
<i>COM</i>	: Réunion de commission
<i>MOT</i>	: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants
Commandées :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be

e-mail : publications@laChambre.be

**TOELICHTING VAN DE EUROPESE COMMISSIE
BIJ DE DOOR DE COMMISSIE VOOR DE JUSTITIE
GESTELDE VRAGEN NAAR AANLEIDING VAN
HAAR SUBSIDIARITEITSADVIES**

«De Europese Commissie dankt de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers voor haar bijzonder duidelijke en positieve advies over het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad tot wijziging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding¹.

De Kamer van volksvertegenwoordigers meent dat het voorliggende voorstel² voldoet aan de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Niettemin vraagt zij de Europese Commissie:

1) de draagwijdte van het begrip «publiekelijk uitlokken» toe te lichten.

Het voorstel heeft ten doel om in het kaderbesluit inzake terrorismebestrijding misdrijven op te nemen die vergelijkbaar zijn met die in het Verdrag van de Raad van Europa ter voorkoming van terrorisme, namelijk het publiekelijk uitlokken van het plegen van terroristische misdrijven en de werving en training voor terrorisme.

De omschrijving van het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf in artikel 3, lid 1, sub a), van het voorliggende voorstel is afgeleid van die van artikel 5 van het Verdrag ter voorkoming van terrorisme.

De Commissie heeft zich namelijk gebaseerd op het werk dat de Raad van Europa heeft verricht bij de voorbereiding van het Verdrag ter voorkoming van terrorisme, en de bepaling inzake het publiekelijk uitlokken van een terroristisch misdrijf in het bijzonder. De Commissie zou dan ook willen verwijzen naar de gedetailleerde toelichting bij dit verdrag³.

PRÉCISION COMPLÉMENTAIRE DE LA COMMISSION EUROPÉENNE SUR LES QUESTIONS POSÉES PAR LA COMMISSION DE LA JUSTICE À L'OCASION DE SON AVIS DE SUBSIDIARITÉ

«La Commission Européenne remercie la Chambre des représentants belge pour son avis sur la proposition de décision-cadre du Conseil modifiant la décision-cadre 2002/475/JAI relative à la lutte contre le terrorisme¹, très clair et positif.

La Chambre des représentants considère que la proposition sous examen² respecte tant le principe de subsidiarité que le principe de proportionnalité. Toutefois, elle demande à la Commission Européenne:

1) de préciser la portée de la notion de provocation publique.

La proposition vise à introduire, dans la décision-cadre sur la lutte contre le terrorisme, des infractions similaires à celles de la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention du terrorisme, à savoir, la provocation publique à commettre une infraction terroriste, le recrutement pour le terrorisme et l'entraînement au terrorisme.

En conséquence, la définition de provocation publique à commettre une infraction terroriste de l'article 3, § 1er (a) de la proposition sous examen est inspirée par celle de l'article 5 de la Convention sur la prévention du terrorisme.

La Commission s'est en effet appuyée sur le travail développé au sein du Conseil de l'Europe pour parvenir à l'élaboration de la Convention sur la prévention du terrorisme et de la disposition relative à la provocation publique à commettre une infraction terroriste en particulier. Dans ce sens, la Commission souhaite se référer aux explications précises fournies par le rapport explicatif accompagnant cette Convention sur la prévention du terrorisme³.

¹ COM(2007) 650 definitief

² «Voor de toepassing van dit kaderbesluit wordt verstaan onder:
(a) «publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf»: de verspreiding, of het op ander wijze beschikbaar maken, van een boodschap aan het publiek, met het oogmerk aan te zetten tot het plegen van een handeling als bedoeld in artikel 1, lid 1, onder a) tot en met h), wanneer een dergelijke gedraging, ongeacht of terroristische misdrijven al dan niet rechtstreeks worden bepleit, het gevaar oplevert dat een of meer van dergelijke misdrijven zouden kunnen worden gepleegd.».

³ Het verklarend verslag kan worden geraadpleegd op de site van de Raad van Europa: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/196.htm>. Met name de punten 95-105 bevatten een toelichting op artikel 5 van het Verdrag ter voorkoming van terrorisme.

¹ COM(2007) 650 final.

² «Aux fins de la présente décision-cadre, on entend par:
(a) «provocation publique à commettre une infraction terroriste», la diffusion ou toute autre forme de mise à disposition du public d'un message, avec l'intention d'inciter à la commission d'un des actes énumérés à l'article 1er, paragraphe 1, points a) à h), lorsqu'un tel comportement, qu'il préconise directement ou non la commission d'infractions terroristes, crée un danger qu'une ou plusieurs de ces infractions puissent être commises».

³ Le rapport explicatif peut être consulté sur le site du Conseil de l'Europe <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/196.htm>. Notamment, les points 95 a 105 contiennent des explications sur l'article 5 de la Convention sur la prévention du terrorisme.

Uit deze toelichting kunnen de navolgende punten worden benadrukt:

«95 Bij het formuleren van deze bepaling [d.i. artikel 5] heeft CODEXTER⁴ rekening gehouden met de adviezen van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa (Advies 255[2005], de paragrafen 3.vii en volgende) en van de Commissaris voor de Mensenrechten van de Raad van Europa (document BcommDH[2005]1, paragraaf 30, *in fine*). Hierin werd gesuggereerd onder deze bepaling te verstaan: het verspreiden van boodschappen waarin de pleger van een aanslag wordt geprezen, het beschimpen van slachtoffers, het oproepen tot financieren van terroristische organisaties en andere, vergelijkbare gedragingen die indirect tot terroristisch geweld zouden kunnen aanzetten.

96 Deze bepaling bevat in plaats van een opsomming een algemene formulering en roept de partijen op om het verspreiden of anderszins publiek maken van boodschappen waarin wordt aangezet tot terroristische misdrijven strafbaar te stellen. Of dit rechtstreeks gebeurt of niet is voor de toepassing van deze bepaling van geen belang. ».

In de toelichting wordt tevens benadrukt dat er aan twee voorwaarden moet zijn voldaan, wil de bepaling van toepassing zijn. Ten eerste, de opzettelijke aard van het misdrijf: het oogmerk moet zijn het aanzetten tot het plegen van een terroristisch misdrijf. Ten tweede, moeten de betrokken gedragingen het gevaar opleveren dat een terroristisch misdrijf zou kunnen worden gepleegd.

2) de effecten te analyseren van de strafbaarstelling van het «publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf», alsook van de strafbaarstelling van de voorbereidende handelingen (art.3, lid 3, van het voorstel), met name wat betreft de bestaanbaarheid van die strafbaarstellingen met de in het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens verankerde vrijheid van meningsuiting, van vereniging en persvrijheid.

De bij het voorliggende voorstel gevoegde effectbeoordeling bevat een gedetailleerde analyse van de gevolgen van het voorstel, voor de economie, de veiligheid en de mensenrechten, en met name de vrijheid van meningsuiting⁵. In deel 5 («Impacts») van dit document worden de gevolgen van het voorliggende voorstel beschreven, alsook die van andere beleidsopties, die niet zijn gekozen.

⁴ Comité van terrorismedeskundigen van de Raad van Europa.

⁵ Begeleidend document bij het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad tot wijziging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding, SEC(2007) 1424.

Parmi ces explications, on peut souligner les points suivants:

«95 Lorsqu'il a rédigé cette disposition, le CODEXTER⁴ a tenu compte des avis de l'Assemblée parlementaire du Conseil de l'Europe (Avis 255(2005), paragraphes 3.vii et ss.) et du Commissaire aux droits de l'homme du Conseil de l'Europe (document BcommDH (2005) 1, paragraphe 30 *in fine*), qui ont suggéré que cette disposition couvre «la dissémination de messages d'éloge de l'auteur d'un attentat, le dénigrement des victimes, l'appel à financer des organisations terroristes ou d'autres comportements similaires», qui pourraient constituer des actes d'incitation indirecte à la violence terroriste.

96 Cette disposition reprend une formule générale et non une formule plus énumérative, et demande aux Parties d'ériger en infraction pénale la diffusion ou les autres formes de mise à disposition du public d'un message préconisant des infractions terroristes. Que cela se fasse directement ou indirectement n'est pas pertinent au regard de l'application de cette disposition.».

Le rapport explicatif souligne aussi que, pour l'application de la disposition, deux conditions doivent être réunies. Premièrement, le caractère intentionnel de l'infraction: il doit y avoir une intention expresse d'inciter à commettre une infraction terroriste. Deuxièmement, l'acte considéré doit créer un risque de commettre une infraction terroriste.

2) d'analyser les effets de l'incrimination de la «provocation publique à commettre une infraction terroriste» et de l'incrimination des actes préparatoires (art. 3, § 3 de la proposition), notamment leur compatibilité avec la liberté d'expression, d'association et de liberté de la presse consacrée par la Convention européenne des droits de l'homme.

L'analyse d'impact accompagnant la proposition sous examen contient une analyse détaillée des effets de la proposition, y compris des effets économiques, des effets sur la sécurité et des effets sur les droits de l'homme, notamment sur la liberté d'expression⁵. Les effets de la proposition sous examen, ainsi que les effets des autres options politiques, qui n'ont pas été retenues, se trouvent dans la Section 5 «Impacts» du document en question.

⁴ Comité d'experts sur le terrorisme au sein du Conseil de l'Europe.

⁵ Document accompagnant la Proposition de décision-cadre du Conseil modifiant la décision-cadre 2002/475/JAI relative à la lutte contre le terrorisme, SEC(2007) 1424.

3) de redenen te preciseren waarom de door de Commissie in aanmerking genomen omschrijving van het begrip «publiekelijk uitlokken» (artikel 3, lid 1, sub a), van het voorstel voor een kaderbesluit), verschilt van die welke de Raad van Europa hanteert in artikel 5, lid 2, van het Verdrag ter voorkoming van terrorisme van de Raad van Europa. Dat artikel bepaalt immers dat elke Partij de maatregelen neemt die nodig zijn om, overeenkomstig het interne recht, het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf, als omschreven in lid 1, strafrechtelijk strafbaar te stellen wanneer zulks op onwettige en opzettelijke wijze gebeurt.

Hoewel de in het voorstel van de Commissie gehanteerde omschrijving van het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf bijna gelijk is aan de definitie in het Verdrag ter voorkoming van terrorisme, komt zij hier niet volledig mee overeen. Zoals de Kamer van volksvertegenwoordigers opmerkt, heeft de Commissie het tweede lid van artikel 5 van het verdrag niet overgenomen in haar voorstel.

Door de structuur en de begrippen van het kaderbesluit was het namelijk niet nodig om deze alinea over te nemen. Volgens artikel 3, lid 2, van het voorstel hoeven lidstaten het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf alleen strafbaar te stellen als het om opzettelijke gedragingen gaat. Wat betreft de voorwaarde van wederrechtelijkheid, zij er op gewezen dat dit begrip noch in het kaderbesluit, noch in het voorstel tot wijziging hiervan uitdrukkelijk wordt genoemd. Het is echter duidelijk dat het plegen van misdrijven in verband met terroristische activiteiten vanzelfsprekend onwettige gedragingen veronderstelt.

4) aan te tonen dat de goedkeuring van een dermate ruim omschreven strafrechtelijke strafbaarstelling de waarborgen inhoudt die elke strafwetgeving hoe dan ook moet bieden inzake leesbaarheid en voorzichtigheid.

Het is aan de lidstaten om de in het kaderbesluit bedoelde gedragingen strafbaar te stellen. Het kaderbesluit zelf brengt geen buitensporige verplichtingen mee. Overigens is het aan de nationale wetgevers om er bij de omzetting van het kaderbesluit in nationaal recht op toe te zien dat de waarborgen die elke strafwetgeving hoe dan ook moet bieden inzake leesbaarheid en voorzichtigheid in acht worden genomen.

5) toe te lichten waarom ze er de voorkeur aan heeft gegeven te voorzien in een aparte strafbaarstelling van een handeling die onder de «strafbare deelneming» valt (te weten het uitlokken van een misdaad of misdrijf «door woorden in openbare bijeenkomsten of plaatsen

3) de préciser les raisons pour lesquelles la définition de la «provocation publique» retenue par la Commission à l'article 3, § 1er (a), de la proposition de décision-cadre diffère de celle retenue par le Conseil de l'Europe, à l'article 5, § 2, de la Convention pour la prévention du terrorisme, qui prévoit que «chaque Partie adopte les mesures qui s'avèrent nécessaires pour ériger en infraction pénale, conformément à son droit interne, la provocation publique à commettre une infraction terroriste telle que définie au paragraphe 1er, lorsqu'elle est commise illégalement et intentionnellement».

Même si la définition de provocation publique à commettre une infraction terroriste retenue dans la proposition de la Commission est presque identique à celle de la Convention sur la prévention du terrorisme, elle n'est pourtant pas tout à fait pareille. Comme la Chambre des représentants le remarque, la proposition de la Commission n'a pas retenu le deuxième paragraphe de l'article 5, § 2 de la Convention.

En effet, il n'a pas été nécessaire de retenir ce paragraphe en raison de la structure et des concepts inhérents à la décision-cadre. Conformément à l'article 3, paragraphe 2, de la proposition, l'obligation des Etats membres d'incriminer la provocation publique à commettre une infraction terroriste se réfère seulement aux actes intentionnels. En ce qui concerne la condition d'illégalité, il convient de noter que ni la décision-cadre actuelle ni la proposition visant à modifier la décision-cadre se réfère expressément à cette notion. Toutefois, il est clair que la commission des infractions liées aux activités terroristes presuppose bien évidemment un comportement illégal.

4) de démontrer que l'adoption d'une incrimination pénale aussi largement définie présentera les garanties indispensables en termes de lisibilité et de prévoyance qui doivent caractériser toute législation pénale.

L'obligation d'ériger en infraction pénale les comportements visés par la décision-cadre s'adresse aux Etats membres. La décision-cadre quant à elle ne comporte pas d'obligations disproportionnées à ce sujet. Lors de la transposition de la décision-cadre en droit national, il incombe par ailleurs aux législateurs nationaux de veiller à ce que les garanties indispensables en termes de lisibilité et de prévoyance qui doivent caractériser toute législation pénale soient respectées.

5) d'expliquer pourquoi elle a jugé préférable d'ériger en infraction pénale distincte ce qui relève de la participation criminelle, à savoir la provocation publique à commettre un crime ou un délit (cfr. article 66 du Code pénal belge), plutôt que d'apporter une précision à

gesproken» - artikel 66 van het Belgische Strafwetboek), in plaats van in artikel 4, lid 1, van het kaderbesluit een precisering aan te brengen aangaande de manieren om tot een terroristisch misdrijf aan te zetten.

Aan de goedkeuring van het voorstel is een diepgaande studie van de wetgeving van de lidstaten voorafgegaan, evenals een analyse van de bestaande internationale instrumenten op dit gebied. Deze analyse wees uit dat in de meeste lidstaten het begrip deelneming, en met name het begrip aanzetten, veronderstelt dat er een relatie bestaat tussen de personen die aanzetten, respectievelijk aangezet worden tot het plegen van een misdrijf. Hiervan is in het geval van het publiekelijk uitlokken van het plegen van terroristische misdrijven echter geen sprake. Overigens hebben bijna alle lidstaten die het begrip publiekelijk uitlokken of een soortgelijk misdrijf in hun interne rechtsorde hebben opgenomen, dit niet aangemerkt als een vorm van deelneming, maar als een afzonderlijke categorie.

De studie van de nationale wetgeving heeft ook uitgewezen dat sommige lidstaten het Verdrag ter voorkoming van terrorisme ten uitvoer hadden gelegd, terwijl enkele andere lidstaten hiertoe in de nabije toekomst zouden overgaan. Op vier na hebben alle lidstaten het verdrag ondertekend.

Hieruit concludeerde de Commissie dat de beste aanpak erin bestaat het publiekelijk uitlokken van het plegen van een terroristisch misdrijf in te voeren als nieuwe categorie. Dit waarborgt de samenhang met zowel het verdrag van de Raad van Europa als de rechtsorde van de meeste lidstaten.

6) om toe te lichten wie er verantwoordelijk zal zijn voor de rechtshandhaving, bijvoorbeeld wanneer het gaat over uitingen op het internet. Zullen de Europese diensten hiervoor al dan niet worden ingezet?

De lidstaten zijn verantwoordelijk voor de omzetting van kaderbesluiten in intern recht en voor de toepassing van het nationale strafrecht. Als het door de Raad wordt goedgekeurd, zal het voorliggende voorstel geen uitzondering op deze regel vormen, ook niet ten aanzien van de toepassing ervan op boodschappen die via het internet worden verspreid.

Door het overleg dat aan de goedkeuring van het voorliggende voorstel vooraf is gegaan, weet de Commissie dat het moeilijk kan zijn voor de lidstaten om de inhoud van de op het internet verspreide berichten te controleren. De Commissie heeft derhalve aanvullende maatregelen vastgesteld ter versterking van de capaciteit en de deskundigheid van de rechtshandhavingsinstanties, om deze in staat te stellen het gebruik van het internet voor terroristische doeleinden te verhinderen.

l'article 4, § 1, de la décision-cadre en visant les modes d'incitation à commettre une infraction terroriste.

Une étude approfondie de la législation des États Membres a précédé à l'adoption de la proposition, ainsi qu'une analyse des instruments internationaux existant dans ce domaine. De cette analyse, il résulte que dans la plupart des États Membres, la notion de participation et notamment la notion d'incitation présuppose l'existence d'une relation entre l'instigateur et la personne incitée à commettre une infraction. Or, tel n'est pas le cas dans le cadre d'une provocation publique à commettre des infractions terroristes. D'ailleurs, presque tous les États Membres qui avaient introduit la notion de provocation publique ou une infraction semblable dans leur ordre juridique, l'ont considérée comme une catégorie différente de la participation et non comme une modalité de celle-ci.

L'étude de la législation nationale a montré aussi que quelques États Membres avaient mis en œuvre la Convention sur la prévention du terrorisme tandis que quelques autres allaient le faire dans un avenir proche. En fait, tous les États Membres sauf quatre sont signataires de cette Convention.

Ces motifs ont amené la Commission à conclure que l'introduction de la provocation publique à commettre une infraction terroriste comme une nouvelle catégorie est la meilleure approche qui assure la cohérence tant avec la Convention du Conseil de l'Europe qu'avec l'ordre juridique de la plupart des Etats Membres.

6) de préciser qui sera chargé de contrôler le respect de cette réglementation, surtout lorsqu'il s'agit de déclarations faites sur l'internet. Cette tâche sera-t-elle également assurée par les services européens?

La transposition des décisions-cadre en droit interne ainsi que l'application du droit pénal national appartient aux États Membres et, si la proposition sous examen est approuvée par le Conseil, elle ne fera pas exception à cette règle, y compris son application aux messages disséminés à travers l'internet.

Cependant, suite aux consultations qui ont précédé l'adoption de la proposition sous examen, la Commission est consciente des difficultés que le contrôle des contenus disséminés sur l'internet peut poser aux États Membres. La Commission a donc prévu des mesures complémentaires pour renforcer les capacités et le savoir-faire des services répressifs pour leur permettre d'empêcher l'utilisation de l'Internet à des fins terroristes.

Deze maatregelen worden beschreven in de bij het voorliggende voorstel gevoegde effectbeoordeling. Zij moeten het mogelijk maken adequate opleiding, doeltreffende apparatuur en medewerking van deskundigen te financieren. Dit om de rechtshandhavingsinstanties beter in staat stellen documenten te ontdekken en te analyseren waarmee publiekelijke uitlokking van het plegen van terroristische misdrijven, alsook werving en training voor terrorisme worden beoogd, en de voor deze documenten verantwoordelijke terroristische activisten en aanhangers op te sporen. De bedoelde maatregelen zijn opgenomen in het jaarlijks werkprogramma 2008 van het specifieke financiële programma «Preventie en de bestrijding van criminaliteit».

Ces mesures sont décrites dans le document d'analyse d'impact accompagnant la proposition sous examen. Elles ont pour objectif de financer une formation adéquate, des équipements efficaces et la participation d'experts afin de rendre les services répressifs plus à même de détecter et d'analyser les documents ayant pour objectif la provocation publique à commettre des infractions terroristes ainsi que le recrutement et l'entraînement pour le terrorisme et de dépister les activistes et les sympathisants terroristes responsables de ces documents. Le programme de travail annuel 2008 pour le programme financier spécifique «prévenir et combattre la criminalité», a inclus les mesures envisagées.».